

# Неповна конкуренція: монополія

Підготували

Студенти групи БО-116

Лобас Олексій і Павленко Лілія

Неповна конкуренція - це сукупність типів ринкових структур, у яких не діють умови повної конкуренції.

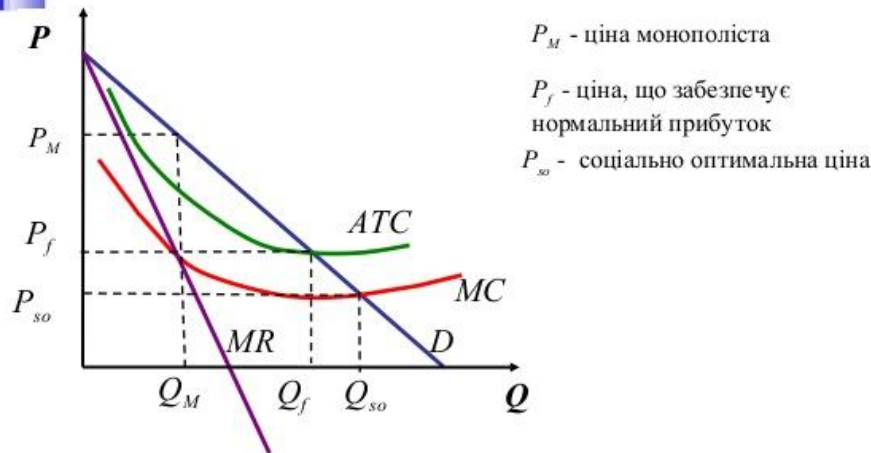
**Монополія** — це такий тип побудови ринку, на якому продукцію пропонує один продавець. Підприємство-монополіст має задовольнити всіх потенційних покупців певного товару в межах даного ринку, і тому це підприємство ототожнюється з галуззю.

**Головними ознаками ринку чистої монополії є:**  
відсутність досконалих заміників продукції фірми-монополіста;  
неможливість входження на ринок інших фірм;  
велика кількість покупців на ринку;  
досконала інформованість щодо цін, фізичних ознак товару, інших параметрів ринку.

**Суб'єкт господарювання займає монопольне (панівне, домінуюче) становище на ринку товарів, якщо:**

- на цьому ринку немає жодного конкурента;
- немає значної конкуренції внаслідок обмеженої можливості доступу інших підприємств на ринок;
- частка підприємства на ринку продукції перевищує 35 % і суб'єкт господарювання не довів, що зазнає значної конкуренції.

## Природна монополія



**Природна монополія** виникає внаслідок об'єктивних причин. Вона відображає ситуацію, коли попит на даний товар чи послугу найкраще задовольняється однією або кількома фірмами. В її основі — особливості технологій виробництва й обслуговування споживачів. Тут конкуренція неможлива або небажана, бо при входженні в галузь інших фірм, витрати на виготовлені продукції зростуть. Причиною є економія від масштабу — чим більше вироблено продукції, тим менша її вартість

Якщо фірма вирішить виробляти, то вона максимізуватиме прибуток на обсязі .

Монопольна ціна відповідає точці на кривій попиту.

Якщо на оптимальному обсязі випуску ціна перевищує величину середніх сукупних витрат , монополія максимізує економічний прибуток. Сукупний прибуток монополії можна розрахувати за відомою нам загальною формулою: .

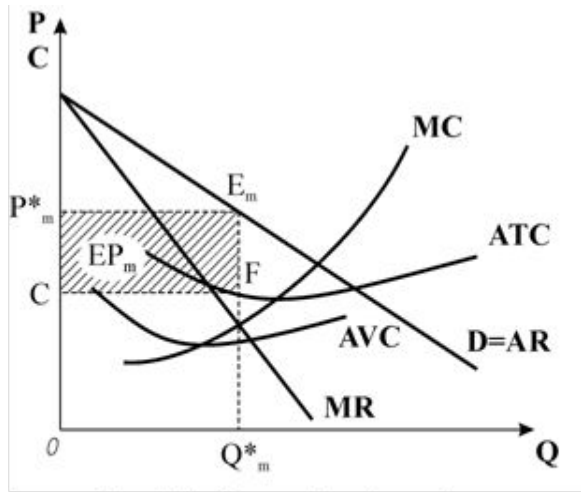


Рис. 9.5. Максимізація прибутку монополістом. Модель MRMC



Монополіст може і не одержувати прибуток. Це відбувається тоді, коли ціна є нижчою за середні валові витрати і валовий дохід є менший за валові витрати. За таких умов в короткотерміновому часі монополіст повинен звести збитки до мінімуму.

Нанесені криві довгострокових середніх і граничних витрат і . Короткострокова рівновага монополії може встановлюватись у точках і . Кращим варіантом розвитку буде стан рівноваги , який одночасно є коротко- і довгостроковою рівновагою, оскільки в точці *a* перетинаються криві граничного виторгу і граничних витрат коротко – і довгострокового періоду:

$$MR = MC_1 = LMC$$

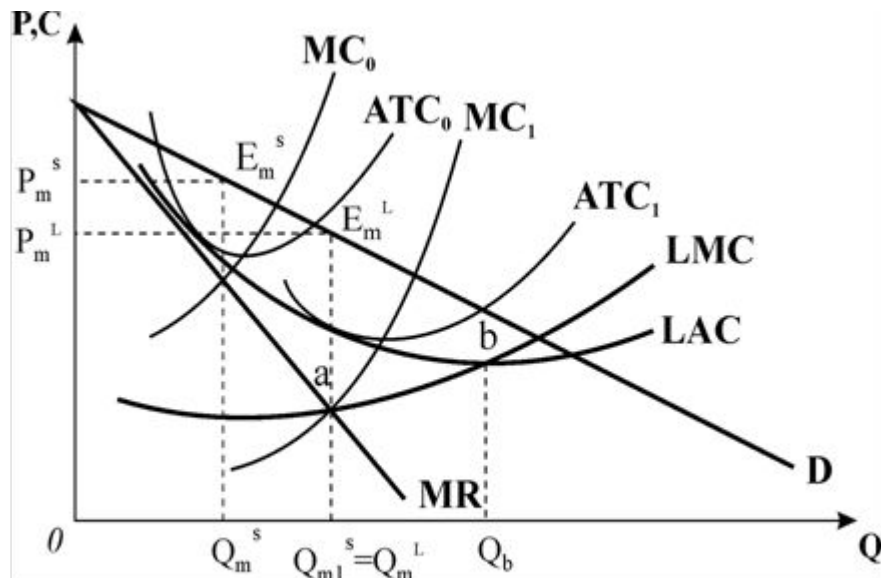


Рис. 9.6. Довгострокова рівновага фірми - монополіста



ДЯКУЮ ЗА УВАГУ))